

ABSTRAKT

Disertační práce je rozdělena na část obecnou (kapitoly 1 až 6) a část zvláštní (kapitola 7). V rámci obecné části jsou zpracovány kapitoly věnující se historickému vývoji prokuratury a státního zastupitelství s důrazem na jeho vývoj v občanskoprávním řízení, především pak po roce 1989. Dále je věnována pozornost aktuální odborné diskusi stran ústavněprávního zařazení státního zastupitelství v systému státní moci.

Výklad je věnován i nezávislosti a nestrannosti státního zastupitelství v kvalitativní komparaci s nezávislostí a nestranností soudů.

V další části práce je pozornost zaměřena na popis soustavy státního zastupitelství, a to včetně nové instituce Úřadu evropského veřejného žalobce. Následující kapitola se zabývá způsobem organizace a personálního zajištění na mimotrestním úseku státního zastupitelství ve všech jeho stupních. Je navazováno kapitolou věnující se právním pramenům upravujícím a vztahujícím se k netrestní působnost státního zastupitelství.

Podstatnou součástí obecné části disertační práce tvoří i popis role státního zastupitelství v občanskoprávním řízení s odlišením typu jeho účasti jednak jako specifického subjektu v rámci svých vstupových oprávnění, jednak jako účastníka řízení při uplatnění svých návrhových oprávnění.

Podrobněji je rozvedena i problematika příslušnosti státního zastupitelství v civilních řízeních, včetně kompetenčních sporů o příslušnost. V obecné části práce je věnována pozornost i pojmu veřejný zájem, respektive pojmu závažný veřejný zájem z pohledu judikatury, odborné literatury a praxe. Konkrétně je vždy veřejný zájem blíže specifikován u jednotlivých druhů občanskoprávních řízení v rámci zvláštní části disertační práce. Obecná část obsahuje i kapitolou věnující se zdrojům poznatků, na základě nichž státní zastupitelství iniciuje svou procesní aktivitu.

Samostatný oddíl je věnován dokazování v civilním řízení z pohledu státního zastupitelství. Jsou specifikovány jednotlivé procesní úkony, ke kterým je státní zastupitelství oprávněno. Je rovněž podrobně řešena otázka, zda státní zastupitelství je povinno využít poznatky z trestního řízení v řízení civilním. Byl proveden podrobný výklad k zodpovězení otázky, zda využití poznatků z trestního řízení nepředstavuje neoprávněný zásah do práva na spravedlivý proces, respektive zda nepředstavuje popření principu rovnosti zbraní v civilním řízení.

Obecná část práce je pak ukončena výkladem k řádným a mimořádným opravným prostředkům, k jejichž podání je státní zastupitelství v civilním řízení legitimováno.

Ve zvláštní části disertační práce je pozornost věnována již konkrétním druhům občanskoprávního řízení, v nichž je státní zastupitelství činné. Zvláštní pozornost je přitom věnována těm oblastem, které jsou z pohledu praxe vnímány jako nejpodstatnější a kde je účast státního zastupitelství nejefektivnější, a to s ohledem na intenzitu veřejného zájmu v každém jednotlivém řízení.

Z toho důvodu se podstatná část zvláštní části disertační práce zabývá řízením ve věcech péče soudu o nezletilé, řízením o svéprávnosti, řízení ve věci vyslovení přípustnosti, převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče, řízením ve věcech vyslovení nepřípustnosti držení zařízení sociálních služeb, řízením insolvenčním a řízením podle § 42 zákona o státním zastupitelství a dalšími. Především pak v insolvenčním řízení je spatřován mimořádný potenciál pro aktivní intervenci státního zastupitelství, a to jednak s přesahem do řízení trestního, jednak se zaměřením na prevenci při podávání šikanózních insolvenčních návrhů.